

FREEDOM OF INFORMATION PHILIPPINES

BERSION ITI ILOKANO

www.foi.gov.ph
foi.pco@gmail.com | foi@pco.gov.ph
(02)733-1102 ; (02)733-8665

FOI Philippines

@foi_ph

Ania ti EO Blg. 2?

Idi 23 Huliao 2016, pinirmaan ni Presidente Rodrigo Roa Duterte ti Bilin a Mangisayangkat Bilang 2, am-ammo pay kas Bilin a Mangisayangkat (EO) iti Nawaya a Panagala iti Impormasion (FOI). Pasingkedaan daytoy ti konstitusional a karbengan dagiti umili a mangammo kadagiti impormasion nga adda pakainaigan ti publiko.

Sakup ti Bilin a Mangisayangkat dagiti amin nga opisina ti turay nga adda iti babaen ti Sanga Ehekutibo, agraman dagiti korporasion a kukua ken iggem ti turay (GOCC) ken dagiti unibersidad ken kolehio ti turay (SUC). Dawdawaten daytoy a bilin kadagiti amin nga ehekutibo a departamento ti turay, ahensia, buro, ken opisina nga ipublikoda dagiti rekord, kontrata, transaksion, ken ania man nga impormasion a dawdawaten ti maysa nga umili, malaksid kadagiti sensitibo nga impormasion ken dagiti bambanag a mangapektar iti seguridad ti pagilian.

Ania ti FOI?

Napateg ti FOI EO a pagsanggiran a mekanismo tapno maidur-as ti panagbalin a silulukat ti administratibo a proseso ti turay. Babaen ti FOI, maipaayan iti bileg dagiti umili a mangaramid iti pormal a kiddaw tapno makaalada iti impormasion nga iggem ti turay, malaksid kadagiti sensitibo ken napateg a datos a mainaig iti seguridad ti pagilian. Katinnulong ti FOI dagiti ahensia nga agtultuloy a mangibinglay ken mangipablaak kadagiti impormasion a silalawag ken awan ilimlimedda.

Ti nawaya a panagala iti impormasion ket maysa a napateg a paset ti Plano iti Nasayaat a Panagturay ni Presidente Duterte ken mayayon kadagiti panagbalbaliw ken addang a mangikalikagum iti ad-adda pay a silulukat, kinaadda ti sungsungbatan, ken pannakipaset dagiti umili iti panagturay.

Asino ti mabalin nga agkiddaw iti FOI?

Iti babaen ti FOI EO, mabalin ti asino man nga umili a Filipino ti agkiddaw iti FOI. Kas pagannurotan, masapul a mangiparang ti asino man nga agkiddaw iti impormasion iti pammaneknek ti pakabigbigan wenno kinaasino (kas koma iti pasaporte, lisensia iti panagmaneho, SSS ID, ID iti panagbotos).

Mabalin ti agkiddaw iti FOI kadagiti opisina ti gobierno iti babaen ti Sanga Ehekutibo, agraman, ngem saan a limitado, iti nailian a turay ken kadagiti amin nga opisina, departamento, buro, opisina, ken instrumentalidad daytoy, agraman dagiti korporasion a kukua ken kontrolado ti turay, ken kadagiti unibersidad ken kolehio ti turay.

Adda kadi eksepsion iti FOI?

Adda, apo! Dagiti sumaganad ti eksepsion iti karbengan a makaala iti impormasion, a bigbigen ti konstitusion, maipakpakat a linteg, wenno hurisprudensia:

1. Impormasion a sakup ti pribilehio iti Ehekutibo;
2. Pribilehiado nga impormasion a mainaig iti nailian a seguridad, depensa, wenno internasional a pannakinaig;
3. Impormasion maipapan iti panangipakat iti linteg ken pannakasalaknib ti publiko ken personal a kinatalged;
4. Impormasion a maibilang a kompidensial para iti pannakasalaknib ti pribado a biag dagiti umili ken sumagmamano nga individual kas iti menor de edad, biktima ti krimen, wenno ti akusado;
5. Dagiti impormasion, dokumento wenno rekord a naala gapu iti opisial a kapasidad ket maibilang a kompidensial, agraman dagiti naidatag wenno linuktan dagiti entidad kadagiti ahensia ti turay, tribunal, hunta, wenno opisial, a mainaig iti pannakaiwayat ti akemda, wenno kadagiti panagpalutpot wenno imbestigasion nga inwayatda iti panangtungpalda iti administratibo, regulatorio wenno kasla hudisial a bilegda;
6. Makadangran a nasapa a panangibutaktak;
7. Dagiti rekord ti panagdengngeg wenno impormasion manipud kadagiti panagdengngeg, a kas mayayon iti linteg wenno napateg a pagalagadan ken regulasion, ket maibilang a kompidensial wenno pribilehiado;
8. Dagiti bambanag a maibilang a kompidensial kadagiti linteg iti panagibanko ken pinansial, ken dagiti naamendaran a linteg dagitoy; ken
9. Dadduma pay nga eksepsion iti karbengan iti impormasion kadagiti linteg, hurisprudensia, pagalagadan ken regulasion.

Para iti dadduma pay nga impormasion, bisitaen ti website-mi iti www.foi.gov.ph.

Kasano nga aramiden ti panagkiddaw iti FOI?

Isuratyo ti dawatyoy.

Siguraduen nga ipan ti kompleto a nagan, impormasion ti pakakontakan, ken mangited iti kopia ti balido nga ID nga inted ti gobierno a kas pammaneknek ti kinaasinom. Mabalín nga aramaten ti kadawyan a Pormulario ti Panagkiddaw iti Impormasion, wenno ipatulod ti dawat iti babaen ti eFOI portal (www.foi.gov.ph).

Iladawan wenno ilawlawag ti impormasion a kayatyo a maala.

Mabalinyo a kiddawen dagiti sumaganad a dokumento segun iti EO Blg. 2: dagiti impormasion, opisial a rekord, publiko a rekord, dokumento, ken papeles maipapan kadagiti opisial nga aramid, transaksion wenno pangngeddeng, kasta met dagiti datos iti panagsukisok ti gobierno a nausar a kas pagbasaran iti pannakaparnuay dagiti pagannurotan, kas mayayon kadagiti kasapulan nga eksepsion tapno masalakniban ti pagsayaatan ti publiko wenno ti pribado nga interes.

Ilanad ti piliyo a klase ti impormasion.

Pilien no kasano a makontakdakayo tapno maipakaammo ti sasaaden ti dawatyoy ken no kasano nga awatenyo daytoy no bilang mapatgan.

Kasano ti kabayagna a maproseso?

Segun iti FOI EO, gagangay a malpas ti pannakaproseso ti kiddaw iti uneg ti sangapulo ket lima (15) nga aldaw ti trabaho. Bayat daytoy a tiempo, kontakendakayo babaen ti piniliyo a klase ti komunikasion.

No mapatgan ti dawatyoy, mabalín a maawatyo dagiti dokumento iti babaen ti regular a koreo wenno email, wenno dawatenda kadakayo nga alenyo dagiti dokumento iti opisina a nagkiddawanyo. No saan, ilawlawag kadakayo ti ahensia no apay a naitantan wenno saan a napatgan ti dawatyoy.

Iti sumagmamano a kaso, mabalín a kasapulan ti ahensia ti nayon a tiempo tapno maadal ti dawatyoy ket kalpasanna, ipakaammoda kadakayo ti nayon a tiempo ti panagproseso iti agingga iti duapulo (20) nga aldaw ti trabaho.